

ske Undersøgelse af, om de tre, der ere indstillede, ere skikkede og værdige til dette Embede, men man skal aldeles ikke se paa de andre Ansøgninger, de komme ikke den kaldsberettigede Myndighed ved Efter den Fortolkning, som den højtærede Kultusminister har gjort gældende i sin Skrivelse af 12te Oktober 1897, ere vi nu naaede dertil, at den kaldsberettigede forud kan udskyde, hvem han vil af Ansøgerne, og lige saa mange han vil af Ansøgerne, og hvis Kommunalbestyrelsen saa ikke er saa heldig at faa indstillet netop de tre Mennesker blandt Ansøgerne, som den kaldsberettigede ved at undersøge samtlige Ansøgere anser for at være de tre mest kvalificerede til at faa Embedet, saa kan den kaldsberettigede alligevel gaa hen og kassere hele Indstillingen. Efter det bliver der jo ikke en Smule tilbage af Loven af 8de Marts 1856 § 9; ikke den mindste Ret har Kommunalbestyrelsen tilovers. Jeg skal tillade mig at minde om en Forhandling, som fandt Sted her i Rigsdagen i Samlingen 1862—63, under hvilken daværende Folketingsmand J. A. Hansen, som havde været Ordfører for det Udvalg, som behandlede denne Lov af 8de Marts 1856 § 9, omtalte et af de første Overgreb af hele den umaadelige Række af Overgreb, som Regeringen har gjort sig skyldig i paa dette Omraade, og som er kulmineret i den Skrivelse, som den højtærede Kultusminister har udstedt, og som jeg ikke betænker mig paa at kalde for en ganske urimelig Lovfortolkning. Men et af de første Tilfælde paatalte, som sagt, J. A. Hansen, der ved den nævnte Lejlighed udtalte — jeg skal tillade mig at oplæse blot et Par Linier —: „Det var altsaa en Rettighed, der saaledes“ — nemlig gennem Loven af 8de Marts 1856 § 9 — „blev ydet Befolkningen, for at den derigennem kunde erholde en virksom Andel i Besættelsen af Landets Skolelærerembeder, og denne Ret tror jeg, at enhver Mand, som ser Sagen rigtig, bør hævde og forsvare mod ethvert Angreb fra Bureaukratiets Side for at udslutte og formindske den og efterhaanden sætte den til Side; jeg tror, at man i denne Henseende bør være aarvaagen“. Se, det er fornuftige Ord, som det havde været godt at lægge sig paa Sinde; men om vi have været aarvaagne eller ej, skal jeg ikke udtale mig om; men heldige i vor Modstand mod Bureaukratiets Forsøg paa ganske at udslutte den Ret, som Befolkningen havde faaet ved Loven af 8de Marts 1856 § 9, have vi ganske sikkert ikke været. Men det vilde dog

være en Ydmygelse, om vi nu skulde gaa hen og kapitulere og give den Kultusminister, som har gjort den Fortolkning af Loven af 8de Marts 1856 § 9 gældende, som er gjort gældende i Skrivelse af 12te Oktober 1897, en Skolelov, i hvilken man indførte en saadan Kaldelsesmaade som den, der er foreslaaet her i § 15, eller overhovedet en Kaldelsesmaade, som ikke paa det bestemteste fastslog den Opfattelse af Loven af 8de Marts 1856 § 9, som altid har været hævdet fra dette Tings Flertals Side. Jeg vil i alt Fald ikke stemme for noget Skolelovsforslag, som ikke indeholdt en saadan Bestemmelse, at jeg med Tryghed kan sige: Her er der virkelig en saadan Bestemmelse, som Loven af 8de Marts 1856 § 9 indførte, idet den fastslaar Befolkningens ved den Paragraf lovhjemlede Indflydelse paa Lærerkaldelsen.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Sthyr): Medens jeg paa dette Standpunkt af Forhandlingerne i øvrigt ikke finder Anledning til at udtale mig nærmere om det foreliggende Forslag, anser jeg det for bedst straks at komme ind paa det Spørgsmaal, som den ærede sidste Taler har dvælet saa udførlig ved. Ja, jeg kan ikke nægte, at jeg kunde føle mig fristet til her at bruge de bekendte Ord: „Das war eine grausame Salbe. (Zahle: Den var vel fortjent!). Ja, det skulde vi undersøge, om den var velfortjent. Jeg vil begynde med at sige, at den ærede Taler har jo vistnok tænkt, at han ved sin Skildring af denne Sag gav en korrekt Gengivelse af min Stilling til Sagen, og at det altsaa havde været min Hensigt at omgaa Loven paa den Maade, at jeg tog al Ret til at udnævne Skolelærere bort fra Befolkningen. Nej, jeg har under Forhandlingen om Skoleloven i det andet Ting bestemt udtalt mig i modsat Retning, og jeg kan forsikre den ærede Taler om, at jeg skal aldrig gaa med til at tage Retten til at have Indflydelse paa Besættelsen af Skolelærerembeder bort fra Befolkningen. Nu skulle vi da undersøge, hvorledes Forholdet virkelig er med Hensyn til det fremdragne Tilfælde, og saa kunde det vel være, at vi i Virkeligheden kom til et andet Resultat. Det er altsaa Besættelsen af Skolelærerembedet i Hørsted, hvorom det drejer sig. Der var Forholdet det, at der blev indsendt 39 Ansøgninger. Nu har den ærede Taler dvælet ved, at Provsten sendte Kommunalbestyrelsen en Fortegnelse over 6 Ansøgere, der ikke kunde komme i Betragtning.